

264
439/8
Gond és hitvallás.

- A magyar írók nyilatkozata -

Egy évezred alatt sok vihar verte nemzetünket. De a zivatar borujában is két fény mindig hű maradt hozzánk. Egyik a nemzet csillaga, mely vészek idején is áttört fényével a homályon, másik pedig virrasztó költőink fáklyafénye, mely a magyarság számára ma is tanítás.

Számunkra több ennél, mert kötelező örökség. Hűséggel szeretnénk ezt az örökséget hordozni. Nehéz. De megtennünk mégis az egyetlen ut, mert nincs feloldás. Itt állunk hát a számadás és a vallomás erkölcsi kényszere alatt. Itt állunk az októberi szabadságharc véres halmán, melyet egy nép reménye ostromol. Ha egy évtizedre visszatekintünk erről a halomról szenvednek és várakozónak látjuk a népet. Szenvedett, mert korának eszméit, melyeket tíz év előtt reménnyel üdvözölt, idegen formában és zsarnoki módon akarták életévé tenni. A hosszú kényszer alatt kiujultak természetén a történelmi sebek. A nemzeti függetlenséget veszendőnek látta. Szenvedő és igaztalan sorsában gyógyulásra áhitozva vágyakozott, nemzetté válni sóvárgott. Ebben a vágyban és sóvárgásban van a forrás, mely október 23.-án feltört a mélyből. Mint ennek a forrásnak neves tanui, keserves szívvel kell megmondanunk, hogy a szovjet kormányzat történelmi tévedést követett el, amikor vérrel festette meg forrásunk vizét. Dicső költőink élő szelleme és az emberi igazság segít nekünk abban, hogy jóslatot tegyünk: eljön az idő, amikor a megtévedt hatalom bűnbánatot mond, mint ahogy az általa megdöntött hatalomnak is meg kellett bánnia ama tiprást, amelyben Petőfi elveszett. Hitünkben és népünk ismeretében mindenkit óvunk attól a téves itélettől, hogy szovjet fegyverek nélkül a szocializmus kivimányait kiirtotta volna a forradalom. Tudjuk, hogy nem. Mert a munkásosztály, a parasztság és a java értelmiség hive volt, és változatlanul hive a demokrácia és a társadalmi szocializmus kivimányainak, melyet nem elsorvasztani akar, hanem élővé tenni inkább. Élővé tenni, az az a maga magyar testéhez szabni és nemzeti hagyományaink szellemével is megtölteni.

Ezt akartuk és ezt akarjuk mi is, akik nép vágyainak ígéit hirdetjük és jobb jövőre tesszük írói sorsunkat. Ezért szólunk külön és együtt az 1945-ös földosztás népi törvénye mellett, nemkülönben a bányák, üzemek és a bankok ügyében, hogy azok a társadalom tulajdonában virágozzanak. De vajon terem e eleget a föld, ha a paraszt a termelés módjaiban kedvét nem leli? S vajon virágozik-e a közösségi vagyon, ha nem egészséges a társadalom?

Igen, nemzeti függetlenség nélkül kedveszegett a munkás és a paraszt, a kéz és az értelem, egészséges társadalom nélkül pedig nem gyarapszik a közös vagyon. Meg kell hát szereznünk s éppen a szociális haladás érdekében a nemzeti függetlenséget, s a népi kormányzat útján meg kell teremtenünk az egészséges társadalmat.

A nemzeti függetlenség és a társadalmi rend demokratikus felépítése: ez a magyarság vágya, melyet mi is hordozunk és munkába önteni törekszünk. S miközben szívünket és írói életünk jövőnapjait betölti ez a szándék, a nemzeti egység bölcsője mellől tolmácsoljuk is mindenkinek. A közös cél gondjában kezünket nyújtjuk a munkásoknak, köszöntésünket lélekből küldjük a parasztságnak és szívből az ifjuságnak. Győzzük meg együtt a politika vezetőit, hogy a politika nem lehet öncél, hanem csak a nép üdvére eszköz; s készítsük őket arra, hogy a magyarság egységes óhaja szerint használják ezt az eszközt. Vagyis függetlenség

1034

kivívására egyfelől belső életünkben pedig arra, hogy munkások és parasztok törzsére, a szellem és az értelmiség segítségével felépüljön az egészséges magyar társadalom az önkormányzat demokratikus módján. Csak így jöhet létre az erős és gazdag állam, melynek a barátsága más államokkal igaz és tartós, amely nemcsak számúzi az emberi kizsákmányolást, hanem maga sem nehezedik nyomasztó terhével a népre. A nyugalmas és dolgozó társadalom, a nép jólétén örökös állam felett így biztos záloga lesz a jövőnek a nemzet.

Mindezekben magyar gondjainkat röviden elmondottuk és véleményünkről hitvallást teszünk. Irói munkánk igéi lesznek szavaink, gondunk örökös az időben, véleményünk pedig az közírás betűibe és irodalmi művekbe költözik.

Hűséget fogadunk a zászló előtt, mely jelezte nekünk, hogy a nép forradalmi egységéből a nemzet ujjászületett. Ebben a hűségben hitvallásunk alapján gondozni és védeni fogjuk a magyarság szellemét. Erkölc legyen munkánk talpköve, műveinkben találjon értelmet és formát a nép alkotóereje, az emberség és eszméivel a kor.

Egyedül így leszünk méltók a nagy elődökhöz s egyedül így válhatunk későbbi nemzedékek érdemes őseivé.

Bp. 1956. dec. 2.

/1956. dec. 28.-án a M.I.Sz. taggyűlése a fenti szövegű nyilatkozatot elfogadta. 250 mellette, 8 ellene és 5 tartózkodás./

Ellene szavazott:

Vértes György
Madarász Emil
Lukács Imre
Balázs Anna
Rideg Sándor
Gereblyés László
T. Waldapfel Imre
T. Waldapfel Imréné, Petronay Margit.

